

CEE A

PODRĘCZNIK Kursy 2012–2014

**Materiały polecane
do Europejskiego Egzaminu z Anestezjologii
i Intensywnej Terapii (EDAIC)**

European
Society of
Anaesthesiology

ESA

Do nabycia przez stronę

www.ceeaa.pl

Spis treści

I Bezpieczeństwo pacjenta

Deklaracja Helsińska o Bezpieczeństwie Pacjenta w Anestezjologii (DeHeBePA)	15
Vivek K. Moitra, Andrea Gabrielli, Gerald A. Maccioli, Michael F. O'Connor Nagle niespodziewane zatrzymanie krążenia w czasie znieczulenia	21
Janusz Andres, Rafał Drwiła Interakcje leków oraz błąd medyczny w anestezjologii	53
Janusz Andres, Rafał Drwiła, Marcin Wąsowicz, Paweł Krawczyk, Marta Dembkowska Nagle zatrzymanie krążenia (NZK) w sali operacyjnej	62
Janusz Andres, Rafał Drwiła, Mirosław Ziętkiewicz Czy algorytmy postępowania w sytuacjach krytycznych mogą być przydatne	68
Janusz Andres, Paweł Krawczyk Bezpieczeństwo pacjenta w anestezjologii i intensywnej terapii – standardy a realia . .	79
Paweł Krawczyk, Edyta Drab, Marta Dembkowska, Janusz Andres Symulacja w anestezjologii i intensywnej terapii	84

II Fizjologia – wybrane zagadnienia

Janusz Andres, Rafał Drwiła, Marcin Wąsowicz Farmakologia kliniczna układu sercowo-naczyniowego	97
Janusz Andres, Rafał Drwiła, Marcin Wąsowicz Fizjologia i patofizjologia kliniczna układu sercowo-naczyniowego	120
Krzysztof Duda Podstawy gospodarki cieplnej człowieka – okiem anestezjologa	149

Krzysztof Duda	
Proces starzenia się i odrębności znieczulenia	176
Krzysztof Duda, Łukasz R. Nowak	
Równowaga kwasowo-zasadowa i wodno-elektrolitowa	198
Krzysztof Kobylarz	
Różnice w fizjologii dzieci i dorosłych	222
 III Patofizjologia – wybrane zagadnienia	
Rafał Drwiła	
Zaburzenia krzepnięcia	231
Rafał Drwiła	
Zakażenia układu oddechowego – rola intensywy	251
Rafał Drwiła, Mirosław Ziętkiewicz, Karol Wierzbicki, Janusz Andres	
Pooperacyjna niewydolność oddechowa	262
Krzysztof Duda	
Leczenie zaburzeń wodno-elektrolitowych	272
Agnieszka Flis, Łukasz Hońdo	
Monitorowanie zakażeń – rola zespołu do spraw zakażeń	308
Ryszard Gajdosz	
Przydatność immunologii w praktyce anestezjologicznej	321
Ryszard Gajdosz	
Zakażenia szpitalne jako problem oddziałów intensywnej terapii	331
Krzysztof Kobylarz	
Utrata krwi i uzupełnianie płynów u noworodka	343
Krzysztof Kobylarz	
Zaburzenia oddychania. Techniki wentylacji noworodków i niemowląt	350
Tomasz Kubik	
Rozpoznanie śmierci mózgu – nowości, sytuacje szczególne	366
Alicja Macheta, Agnieszka Frączek	
Żywienie pozajelitowe i dojelitowe	376

Alicja Macheta, Anna Grodecka Zespół hipertermii złośliwej – ZHZ	421
Alicja Macheta, Janusz Pach, Anna Grodecka Kardiotoksyczne działanie ksenobiotyków	440
Anna Przeklasa-Muszyńska, Joanna Jakowicka-Wordliczek, Jan Dobrogowski Powikłania znieczulenia miejscowego	459
Beata Rosiek-Ruszar Łożyskowy transport leków	478

IV Serce i naczynia

Paweł Andruszkiewicz Ultrasonografia w ocenie układu sercowo-naczyniowego oraz płuc w intensywnej terapii	491
Rafał Drwiła Leczenie ostrej niewydolności krążenia	506
Rafał Drwiła, Karol Wierzbicki Chory ze stentem do operacji niekardiochirurgicznej	526
Rafał Drwiła, Karol Wierzbicki, Janusz Andres Elektrofizjologia kliniczna dla anestezjologów	538
Rafał Drwiła, Karol Wierzbicki, Janusz Andres Monitorowanie EKG i hemodynamiki w anestezjologii i intensywnej terapii	555
Dorota Sobczyk Echokardiografia w stanach zagrożenia życia	578

V Ból

Jan Dobrogowski, Marta Kołtątaj, Anna Przeklasa-Muszyńska Kliniczna ocena chorego z bólem	591
Jan Dobrogowski, Anna Przeklasa-Muszyńska Leczenie bólu przewlekłego	606

Jerzy Wordliczek	
Analgezyja pooperacyjna	629
Jerzy Wordliczek	
Autonomiczny układ nerwowy i ból	661
Jerzy Wordliczek	
Mechanizmy powstawania i przewodzenia bólu	670
Tomasz Źródłowski	
Ból w chirurgii klatki piersiowej	694

VI Urazy, oparzenia

Leszek Brongel	
Ocena ciężkości obrażeń	707
Leszek Brongel, Marek Kuliś, Edyta Drab	
Urazy wielonarządowe – taktyka postępowania w szpitalnym oddziale ratunkowym i w OIT	717
Jacek Majewski, Ewa Górnik-Właszczuk, Rafał Szczygieł, Bogdan Koczy	
Urazy rdzenia kręgowego – diagnostyka i postępowanie. Przegląd piśmiennictwa i doświadczenia własne	739
Piotr Wróblewski	
Rozległe oparzenia – problemy anestezjologiczne	754

VII Położnictwo

Paweł Krawczyk	
Krwotok okołoporodowy	767
Paweł Krawczyk	
Postępowanie w ciąży wysokiego ryzyka – wybrane zagadnienia	774
Paweł Krawczyk	
Stosowanie technik regionalnych w położnictwie – środki ostrożności, powikłania	783
Paweł Krawczyk	
Znieczulenie do cięcia cesarskiego	792

VIII Wybrane zagadnienia medycyny okołoperacyjnej dorosłych i dzieci

Rafał Drwiła Leczenie krwią oraz techniki lecznicze oszczędzające krew	805
Ryszard Gajdosz Postępowanie i znieczulenie chorego do zabiegów laparoskopowych	819
Ryszard Gajdosz Wybrane aspekty znieczulenia chorych z patologią nerwowo-mięśniową	833
Tomasz Gaszyński Znieczulenie w bariatrii	844
Małgorzata Harabasz-Rojowska Konsultacje anestezjologiczne. Poradnia anestezjologiczna	855
Małgorzata Harabasz-Rojowska Znieczulenie w okulistyce	872
Krzysztof Kobylarz Problemy anestezjologiczne u noworodka z krytyczną wadą serca	896
Andrzej Kowalczewski Analgезja regionalna u dzieci. Wybrane zagadnienia	905
Paweł Krawczyk, Gabriela Kołodziej, Janusz Andres Hipotermia terapeutyczna po zatrzymaniu krążenia	926
Alicja Macheta, Marta Dembkowska Znieczulenie chorych leczonych psychiatrycznie, uzależnionych od leków, alkoholu. Znieczulenie do elektrowstrząsów	935
Ewa Podwińska Prowadzenie chorego z cukrzycą w okresie okołoperacyjnym	960
Henryk Podziorny, Krzysztof Oleś Znieczulenie w laryngologii ze szczególnym uwzględnieniem gardła i krtani	967
Anna Studzińska Anestezja noworodka	976

Szanowni Państwo,

Krakowski Ośrodek Ustawicznego Europejskiego Kształcenia w Anestezjologii i Intensywnej Terapii (CEEA) oddaje w Państwa ręce pierwszy zbiorczy podręcznik oparty o materiał cyklu sześciu kursów CEEA, które odbyły się w naszym Ośrodku w latach 2012–2014.

Podręcznik zawiera osiem rozdziałów rozpoczynając od zagadnień *BEZPIECZEŃSTWA PACJENTA*, „od zawsze” niezwykle ważnego problemu dla anestezjologów. Od czasu publikacji Deklaracji Helsińskiej w 2010 roku zagadnieniu temu nadaje się szczególne znaczenie nie tylko w Europie, ale i na całym świecie.

W rozdziałach dotyczących *WYBRANYCH ZAGADNIEŃ Z FIZJOLOGII I PATOFIZJOLOGII* Czytelnik będzie mógł zapoznać się z materiałem przydatnym zarówno do Europejskiego Egzaminu z Anestezjologii i Intensywnej Terapii (EDAIC), jak i z istotnymi klinicznymi problemami anestezjologii i intensywnej terapii.

Rozdział *SERCE I NACZYNIA* porusza najistotniejsze z praktycznego punktu widzenia problemy ultrasonograficznej diagnostyki, monitorowania i nowoczesnego leczenia ostrych stanów zaburzeń sercowo-naczyniowych z echokardiografią w stanach zagrożenia życia włącznie.

Rozdział dotyczący *BÓLU*, oprócz aktualnych podstaw patofizjologicznych, przedstawia mechanizmy powstawania i przewodzenia bólu, metody oceny bólu, jego leczenia w stanach ostrych i przewlekłych, ze szczególnym uwzględnieniem analgezji pooperacyjnej i leczenia przeciwbólowego w chirurgii klatki piersiowej.

Ciekawy rozdział *URAZY, OPARZENIA* skupia się przede wszystkim na praktycznych aspektach oceny ciężkości urazu oraz postępowania w Oddziale Ratunkowym i Oddziale Intensywnej Terapii. Wykłady CEEA dotyczące urazów rdzenia kręgowego oraz rozległych oparzeń uzyskały bardzo dobre opinie w ocenie uczestników kursów CEEA w Krakowie.

Rozdział *POŁOŻNICTWO* jest podsumowaniem najnowszej praktycznej wiedzy klinicznej z tego zakresu. Szczególnie polecam Państwu materiał z wykładu *Krwotok okołoporodowy*.

Ważny i różnorodny tematycznie rozdział dotyczy *WYBRANYCH ZAGADNIEŃ MEDYCYNY OKOŁOOPERACYJNEJ DOROSŁYCH I DZIECI*. Myślę, że każdy szkolący się, jak i specjalista anestezjolog znajdzie w nim materiał interesujący dla Jego/Jej praktyki klinicznej. Poruszane zagadnienia szczególnie polecane są do Europejskiego Egzaminu z Anestezjologii i Intensywnej Terapii (EDAIC).

Podręcznik ten otwiera trzyletni, zgodny z planem sześciu kursów CEEA, cykl wydawniczy zbiorczych materiałów kursów CEEA Ośrodka w Krakowie. Będziemy publikowali najważniejsze i zarazem najwyżej oceniane przez uczestników kursów CEEA wykłady w Ośrodku w Krakowie.

Janusz Andres
Kraków 2014
www.ceea.pl